

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE).

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U.S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. M. Popovich, Editor. Subscription \$1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ одинокую соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одна дає те знання, яке повинна мати кожда працююча, класово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

Редактор М. Попович.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш один долар, а адреса до цього є:

ROBOTCHYJ NAROD Box 3658 (St. B.) Winnipeg, Man.

Відновім роботу.

Дорогі Товариші! По дуже прикрій хвилі підпадку нашої У. С. Д. П. і її органу „Р. Н.“ опрацьованого ріжними обставинами, про котрі поговоримо іншим часом, підняв ся врешті в нутрі партії відродний рух за усуненням причин, що тамували і нищили всякий хосенний для партії і її органу труд, і за відновленням плянної, конструкційної партійної роботи.

Екзекутивний Комітет докладєє всіх старань, щоби вповні використати згаданий рух для добра партії. Він виготовляє пляни партійної роботи на найближшу будучиє, мобілізує сили для організаційної роботи, збирає фонди для „Роб. Народа“, котрі мають допомогти не лише переміні нашого органу на тижневник та перенесенню його до власної шапи, але і забезпеченню там його будучности.

Західний Окружний Комітет взяв ся за свою роботу на Заході. Діяльніші і щиріші Товариші Веходу, Центра і Заходу взяли ся вже також до праці.

Всі они щиро бажають підняти У. С. Д. П. і її орган в підпадку і забезпечити їх перед евентуальними клопотами на будуче.

Щобаж їхні щирі старання увінчали ся бажаним успіхом, щоби наша однокласова робітничая організація У. С. Д. П. зросла в силу і могла успішно продовжати свою так конечну нашому народови в Канаді роботу, щоби наша однокласова українська соціал-демократична часопись в Канаді „Р. Н.“ могла розвинутись так, щоби мала доступ до найтемніших закутків, де тільки жие український робітник і могла нести там конечну йому правду науку про одинокі певні способи на поправу його злиденного життя, ми мусимо всі, як один, взяти ся за наше діло.

Відновім роботу!

Збираймо ся як найчастіше по всіх відділах, виробляймо пляни локальної роботи, дбаймо про бібліотеки, читаймо книжки і часописи, устроюймо пропагандові мітинги, відчити, курси для анальфаетів, засновуймо і розвиваймо аматорські кружки і хори, веднуймо партії нових членів, збираймо фонди і веднуймо передплатників для „Р. Н.“, — словом робім, що хто з нас може і скільки зможе. Нехай не буде проміж нами ні одного товариша, котрийби в кождий час, по змові, бодай чимнебудь не причинив ся до піддвигнення нашої партії і її органу, котрийби хоч дрібно помічю не піддержав нашого і свого власного діла.

Завізуваний Екзекутивним і Західним Окружними Комітетами до помічі в редакції „Р. Н.“ і взагалі в партійній роботі, я є приневолений покинути мое дотеперішнє ванате, а навіть власну господарку, і вернути назад там де кличе мене моральний обовязок. Хвиля важна і поміч конечна. Тому я згодив ся взяти на себе відповідальність за редакцію „Р. Н.“ і вскорі буду серед Вас Товариші, та, після сил, поможу розпочатий реорганізації і розвоєви партії.

Знаючи однак, що положене партії і „Р. Н.“, до котрого довели їх ті „щирі і ревні“ „товариші“, через котрих я не лише мусів був оставити активну роботу в партії, але і виступити в У. С. Д. П., в сю хвилю невзвідне і розуміючи, що поправа того положення вимагає немалого труду, я звертаю ся до Вас всіх Товариші з тим самим зазивом, з котрим звернули ся до мене вище згадані партійні Комітети:

Поможіть піддвигненню „Р. Н.“ і партії!

Поможіть своїй організації і своїй газеті всіма Вашими силами.

Одиниці хочби як жертвували собою для загальної справи, нічого не докажуть. Робота всяких Комітетів остане також безуспішною, если она не буде мати потрібного попєртя загалу. Жалкоб лише було жертв і даремно витраченого труду. Нехай ніхто з нас про се не забуває.

Мило мені еще раз згадати про той потішаючий рух, що почав ся послідними днями в нашій партії. Він свідчать про те, що житовні сили У. С. Д. П. в Канаді невмаручі. Нехай се наповнить нас надією на будучиє.

Одною з найпекучіших і найважніших справ у нас є матеріальне забезпеченє „Р. Н.“ В сій справі зроблено вже гарний початок. Уже зібрано кілька соток доларів на пресовий фонд. Мусимо однак зібрати кілька тисяч, щоби наш орган забезпечити вже раз перед матеріальними клопотами.

Тож не минаймо Товариші ні одної нагоди для збирання передплатників і пресового фонду для „Р. Н.“ проміж нашими робітниками, а тим причините ся до поширення соціалізму серед них.

Товариші! Теперішня хвиля особливо догідна для нашої роботи, тож не прогайнуймо її.

Справа піднесена партії і „Р. Н.“ нехай буде справою нашої честі.

М. Попович.

Соціалістична Конференція в Гадаї.

На днях 31-го липня, 1 і 2-го серпня відбула ся в Гадаї міжнародна соціалістична конференція невртральних держав, скликана Інтернаціональним Соціалістичним Бюром. На конференції були делегати з Данії, Швеції, Голандії, Іспанії, Аргентини і Злучених Держав.

Делегати з Швейцарії і Норвегії не прибули на конференцію тому, що не дістали паспортів на переїзд. Делегати з Румунії не дістали дозволу на виїзд з причини „критичних перешкод в міжнародній політиці“. Делегатам в Люксембургу німецька почта не доручила мандатів.

Голова голандської делегації т. П. Д. Труелєстра, отворив перше засіданє. В своїй привітній промові, він горячо звивав соціалістів воюючих держав, щоби вони понехали всякі спори, що ділять їх і щоби звернули увагу головно на те, що роздорн серед соціалістів змінюють абсолютним і власть правительств у всіх державах.

Делегат в Америці т. Алджерон Лі, котрий є тепер якраз соціалістичним кандидатом на губернатора штату Нью Йорк, говорив про вплив війни на соціалістичні організації в Америці, та про мілітаристичний рух розвинений ту за час війни.

Конференція незвичайно горячо привітала заяву т. Лі про те, що війна не повинна покінчити ся якими-небудь завойованнями, анексіями і контрибуціями.

Сповняючи волю більшости Американської Соц. Партії, т. Лі таки першого дня еще предложив внесенє про конечність скликана конференції представителів соціалістичних партій всього світа і то в якнайближшій часі.

Конференція ухвалила на своїм посліднім засіданю ряд важних резолюцій. Всі делегати одногласно висказали ся за якнайскоршим верненєм незалежности Бельгії, проголошенєм повної самостійности Польщі і утворенєм Демократичного Союзу Балканських Держав. Конференція одногласно осудила лєлянцї капіталістичними класами думку про продовженє економічної боротьби між народами після сеї війни і висказалась за свободу морей.

Перед самим замкненєм конференції висловлено еще протест проти розстрілення італійського соціалістичного посла до парламенту у Відні Цезаре Баттісті, доконаного в Австрії.

Читай і думай.

Всі модерні війни мають одну із слідуючих трох цілей: Здобувати чужі ринки — для капіталістів. Борювати чужий ринок — для капіталістів. Борювати капіталу вложеного в чужі підприємства — капіталістами.

Задля тих цілей „Містер“ Робітнику, маєш бути патріотом, бити ся і накладати головою.

Правду кажеш брате Чорноробе, що ті соціалісти то безличні люди. Якжеж?.. Они хотять відлати робітників весь витвір його власної праці і обрабувати бідного капіталіста з його одинокого сродства до життя.

В. Володарський.

Памяти Жореса.

В день другої річниці смерти Жореса — про що говорити?

Чи про те якого великого оратора, публіциста, політичного діяча і агітатора втратив в нім робітничий рух взагалі а пролетаріат Франції в'окрема?

Ні. Хоча він і був і там і другим третім і четвертим.

Чи про те, яку позицію заняв він в відношеню до війни, если не був убитий день перед її вибухом?

Також ні. Позаяк ніхто з нас знати того не може.

В день другої річниці смерти Жореса треба говорити не про нього, погибшого, а про той трагізм, з котрим злучена його смерть для нас, оставших ся живими.

Та еще про те, що він предвидів приближенє страшного гурагану і всю свою силу, весь свій величезний вплив і колюсальну енергію уживав на то, щоби відвернути се надходивше нещастє.

В день річниці смерти Жореса можна і повинно ся говорити головно про Жореса — антимілітариста, Жореса протавника війни.

Чи не дивно? Жорес котрого вповні справедливо часто уважали опортуністом, в питаннях війни і борби з ньою, завсїгда вживав найрадикальнішу, саму революційно-стійку позицію.

Іменно Жорес на всіх інтернаціональних соціалістичних конгрєсах обстоював при тім, щоби пролетаріат не ограничував ся лише заявою про те, що він проти війни, але яно і определєно скаазав воєму світу, що іменно він наміренний робити в случаю проголошеня війни.

Іменно Жорес був тим, хто так знаменито обстоював на тих конгрєсах конечність проголошеня загального страйку для відвернення війни.

Іменно Жорес предвидів, яким величезним крахом грозить всесвітньому робітничому рухови відмова його вождів заняти означену позицію владом сього птава.

І коли на однім із послідних віздів німецькі делегати особливо сильно виступили проти його резолюцій, він, немовби заглянув на один миг за занавісу будучого, віщо закликав, звертаючись до німецьких товаришів: — Я увірений, що в ту мінуту коли спалахне военний пожар, ви втратите голову і не будете знати, що робити. І він мав майже повну слушність. Голову втратили майже не одні лише німецькі соціалісти.

І навіть тоді, коли зростав туман вже повис над Європою і всім було ясно, що війна неминуча, один Жорес вперто не хотів сему вірити і судорожно кивав ся на всі сторони шукаючи елемєнту, на котрім можнаби було оперти ся в борбі надходячим безумством.

І він мчить ся до Брюкселі на нараду представителів соціалістичних партій, де воєною силою свого горячого красномовства і глибокої віри старає ся переконати зібравших ся там про те, що не все еще втраченє і що рішучі виступи пролетаріату можуть еще відвернути війну.

Але переконавши ся, що ту не дібе ся успіху, він, в росуді мчить ся в поворотом до Парижа, де старає ся погрозами загального страйку і переконуваннями добити ся в міністрів, щоби они не допустили Росії до розриву.

І знова перейшовши від роспуки до надії, він звідтам мчить ся на масові десятитисячні робітничі віча, де боронить одно і то саме переконанє, одну і ту саму думку:

Що не все еще втраченє, а головне, не все еще зроблено для того, щоби запобігти війні.

І зрозуміло, тому, чому перший вистріл нинішньої війни був відлений не нагамту сторону границі не в сторону надходящого зовнішнього ворога, а в сторону ворога внутрішнього, в голову Жореса, котрого, зовсім справедливо, уважали значно більше небезпечним...

...І в день другої річниці смерти Жореса, можна і повинно ся говорити не про Жореса — агітатора, не про Жореса оратора, а про Жореса великого ідеаліста, відривного в се, що гірка чаша війни може минути змучене, страдаюче людство і що іменно пролетаріат повинен відіграти ро-

лю тої руки, котра відвернулаби ту часу від уст чоловіка.

І годі сказати, хто помиляв ся: чи Жорес перецінивший сили пролетаріату, чи пролетаріат недоцінивший своїх власних сил?

Хто знає? Хто візьме ся дати відповідь на се питанє?...

...еслиж навіть Жорес тоді помиляв ся в оцінці сил пролетаріату, то він був глибоко правий, твердячи, що лише рішучі виступи пролетаріату можуть спинити або припинити загално людську різню.

А в сїм і заключає ся то головне, що нам так дороге в Жоресі. Висше Жореса агітатора, висше Жореса публіциста, висше Жореса політичного діяча стоїть Жорес — переконаний і ярий протавник мілітаризму.

І весь трагізм його смерте для нас оставших ся живими й заключає ся в тім, що він упав жертвою того мілітаризму, проти котрого так боров ся, що його голос замовк якраз в ту мінуту, коли він повинен був звучати сильніше всего...

...І в день річниці смерти Жореса будуть ложю всі слова і всі промови, котрі не повторять грімко і сьміло політешевий ним завіт:

Даше рішучі виступи пролетаріату можуть припинити сю людську різню.

„Н. М.“

Чог

Плятф партії

В хвилю на тової кризи в торії людства лстична па завляє сво вірність привіоналізму, сги і промислті.

Велика вій ла мільони ли що аруйнува мі дорогоцінн рї і цивілізацїй плід гни тичної систе Причиною вій неспокоеної ти капіталістїх держав, я но гляді за нами і чужими Тї заборчі стр талістів провї добре з'органї ті, яка мала на ти також Злуч погубною полі ривму. Війна рішного ладу Доки не цезну сільоатовані ною класою, б ринки неминю ровній людств мий в рамках го капіталістич

Хоч і велєм відраані стра що пюндрує І ні няк не дорї ді, яку наосєв капіталістичний міра. Замість забезпечити коз суспільства і ередства істнов мальною свободо ри, капіталістї ця напргає во інтересів горєт чих галапасів. ла правитєтєст ловий генїй лч мовані виключє експлоатації р ду на користь

Всї модерні війни мають одну із слідуючих трох цілей: Здобувати чужі ринки — для капіталістів. Борювати чужий ринок — для капіталістів. Борювати капіталу вложеного в чужі підприємства — капіталістами. Задля тих цілей „Містер“ Робітнику, маєш бути патріотом, бити ся і накладати головою.

На кожнім ся відчувати о лідку тої погу Робітники при бовані з усіх фівичних прав не. Рікрічно і нужда і убий забирає більше теперішнє воє ле в Європі і Правлячі кл оца ся правітє тно уживают забезпеченя св саме тоді, коли борєт ся зупц ю класою банд істнованє, за право на житєт ким способом народу на ред народу мусать вєсти